

Kommunstyrelsen

Ny dagvattenstrategi och upphörande av dagvattenpolicy

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen antar ny dagvattenstrategi som därmed ersätter nuvarande dagvattenstrategi samt att nuvarande dagvattenpolicy upphävs.

Sammanfattning

Nacka kommuns dagvattenstrategi fokuserar på dagvatten som uppstår i bebyggd miljö och ska vägleda vid planering av ny bebyggelse och vid utbyggnad av allmänna anläggningar. Behovet av en ny strategi har uppstått då högre krav ställs idag än tidigare på dagvattenhanteringen för den kommunala verksamheten. En tätare bebyggelse tillsammans med ett förändrat klimat kan väntas avleda mer dagvatten som eventuellt är mer förorenat. Ett förslag på en ny dagvattenstrategi har tagits fram och som sammanfattar kommunens dagvattenarbete i fem strategiska inriktningar.

I samband med antagandet av ny strategi föreslås att den utdaterade dagvattenpolicyn upphävs. Nacka vatten och avfall AB, natur- och trafiknämnden och miljö- och stadsbyggnadsnämnden har tillstyrkt förslaget till ny dagvattenstrategi och att dagvattenpolicyn upphävs.

Ärendet

Bakgrund

Med dagvatten avses tillfälligt förekommande avrinnande vatten med ursprung från nederbörd samt tillfälligt framträngande grundvatten. I Nacka leds dagvattnet till sjöar och kustvatten (ytvatten) eller grundvatten via ledningar, diken eller ytligt på marken. Nacka kommuns dagvattenstrategi fokuserar på dagvatten som uppstår i bebyggd miljö. Strategin ska vägleda vid planering av ny bebyggelse och vid utbyggnad av allmänna anläggningar, både inom och utanför det så kallade verksamhetsområdet för dagvatten.

Tekniska nämnden antog den 19 februari 2008 Nacka kommuns nuvarande dagvattenstrategi. I samband med det gavs den då nybildade dagvattengruppen i uppdrag att ta fram en kortfattad dagvattenpolicy som antogs av kommunstyrelsen den 3 maj 2010, KFKS 2009/234-041. I dagvattengruppen deltar representanter från samtliga enheter som berör av dagvattenfrågor i det dagliga arbetet med bland annat planering, utbyggnad och tillsyn.

Behovet av att uppdatera dagvattenstrategin uppstod då dagvattenfrågan fått en allt större påverkan på det kommunala plan- och miljöarbetet. Ett annat motiv till att uppdatera dagvattenstrategin är att den nuvarande är alltför omfattande och mer liknar en dagvattenhandbok än ett rent strategidokument samtidigt som vissa delar av den nuvarande strategin har blivit inaktuell varför kommunens målsättning behöver förtydligas i ett nytt styrdokument. Med den föreslagna strategin blir även den mer lättlästa dagvattenpolicyn överflödigt och därmed bör även den ersättas av den föreslagna strategin.

EU's ramdirektiv för vatten (2000/60/EG), kallat Vattendirektivet, antogs 2000 och syftar till att skydda och förbättra EU:s alla vatten. För att vattendirektivet ska kunna följas behöver miljöarbetet intensifieras. Det ska ske genom att de av vattenmyndigheten klassade vattenförekomsterna ska visa en klar förbättring av vattenkvaliteten till år 2021. Vattenförekomsterna ska sedan uppnå god status år 2027 i enlighet med miljö kvalitetsnormernas klassificering. I nuläget är enbart 2 av 15 ytvattenförekomster i och omkring Nacka klassificerade som god status med avseende på ekologisk status och 10 av 15 med avseende på kemisk status. Dagvattnet har en stor påverkan på både den ekologiska och kemiska statusen i sjöar och hav och det krävs åtgärdsplaner för samtliga av kommunens vattenförekomster för att statusen ska förbättras.

Denna dagvattenstrategi är i linje med de kommunövergripande målen så som ”Attraktiva livsmiljöer i hela Nacka” (- genom rent vatten, frisk luft, ett rikt växt- och djurliv, en god bebyggd miljö, låg klimatpåverkan och en giftfri miljö) samt Nackas lokala miljömål (Rent vatten, God bebyggd miljö).

För att klara dessa mål behöver dagvatten i större utsträckning hanteras på markytan och där använda nya och mer klimatanpassade lösningar. Då kan större regn avledas och fördröjas på ett säkrare sätt samtidigt som dagvattnet renas innan det når recipienten. Dagvattnet kan då även användas som en resurs, något som kan användas i gestaltningen samt att växtbeklädda infiltrationsanläggningar kan bidra till ekosystemtjänster och en ökad biologisk mångfald. Dagvatten ovan mark måste dock hanteras i samverkan och är en fråga för samhällsplaneringen i stort och det krävs att frågan får ta plats tidigt i planeringen för att nödvändiga ytor ska kunna reserveras.

Utvecklingen av strategin

Deltagare i strategiarbetet kom från dåvarande VA-enheten, dåvarande vägenheten, dåvarande trafikheten, dåvarande parkenheten, dåvarande enheten för teknisk drift och underhåll, bygglovenheten, miljöenheten, planenheten och exploateringsenheten. En målbild formulerades initialt efter en intervjurunda bland deltagarna. Målbilden omformulerades sedan till fem strategiska inriktningar:

1. Kommunen arbetar aktivt för att nå god kemisk och ekologisk status i sjöar och kustvatten
2. Kommunen har en fullgod funktion i dagvattensystemen i hela kommunen
3. Kommunen är ett enat team som ser till att det i bebyggelseplaneringen skapas förutsättningar för en hållbar dagvattenhantering och klimatanpassning
4. Kommunen skapar funktionella, innovativa, gestaltade dagvattenlösningar, som får ta plats i det allmänna rummet
5. Kommunen verkar för att byggherrar, fastighetsägare och verksamhetsutövare hanterar sitt dagvatten på ett hållbart sätt

Dessa inriktningar konkretiseras sedan i ett antal punkter som vidare behöver förankras i organisationen. Jämfört med nuvarande strategin ligger ett större fokus på att hantera dagvatten med hjälp av ytliga lösningar i den nu föreslagna. Den lägger vikt vid att planering för dagvatten sker i tidiga skeden i stadsbyggnadsprocessen, lyfter fram vikten av ett nära samarbete mellan olika roller inom kommunen och att tydliga krav ställs på externa aktörer.

Fortsatt arbete

Dagvattenstrategin ska underlätta samordning och ledning av det strategiska arbetet vidare tillsammans med deltagarna i den sen tidigare etablerade Dagvattengruppen för att komma framåt i det kommunövergripande samarbetet. Till att börja med behöver strategin förankras hos alla inblandade enheter. Delar har redan presenterats i samband med olika dagvattenevent under hösten. Vidare kommer det bland annat att ske genom att styrdokument och annan aktuell information kring dagvatten samlas på en dagvattenportal på Nacka.se.

För att utveckla samarbetet inom kommunen behöver ansvarsområden tydliggöras. För det görs en översyn av processen för dagvattenplaneringen i olika kommundelar. För de olika ansvarsområdena sätts målvärden upp kopplade till de strategiska inriktningarna för att kunna följas upp i tertial- och årsbokslut.

Vidare revideras tidigare framtagna anvisningar och principlösningar fram för hur dagvatten bör hanteras inom kommunen. Dokumentet använd som underlag i planeringen vid nybyggnad och ligger till grund för vilka krav som ställs i exploaterings- och markanvisningsavtal gällande dagvattenhantering. Dokumentet läggs till Teknisk handbok men ska även presenteras väl tillgängligt under en dagvattenportal på hemsidan tillsammans

med all övrig information som rör dagvatten. Detta för att göra informationen lätt tillgänglig för interna och externa aktörer.

Ett arbete med att ta fram åtgärdsplaner för samtliga vattenförekomster i Nacka har också påbörjats. Inom arbetet med åtgärdsplanerna ingår även att kartlägga åtgärder även i den befintliga miljön för att minska översvämningsrisken och föroreningsbelastningen. Med tydliga åtgärdsplaner kan troligen planarbetet underlättas för de fall där detaljplaner svårt att uppnå icke-försämringskravet gällande föroreningar inom planområdet.

Nämndernas remissvar

Kommunstyrelsens stadsutvecklingsutskott remitterade vid sammanträde 24 oktober 2017 föreslagen dagvattenstrategi till miljö- och stadsbyggnadsnämnden och natur- och trafiknämnden för yttrande senast den 31 januari 2018. Kommunstyrelsens stadsutvecklingsutskott uppdrog då även till stadsledningskontoret att sammanställa nämndernas yttranden och att i sitt förslag till beslut väga in de aspekter som ingår i stadsutvecklingsutskottets ansvar.

Natur- och trafiknämnden tillstyrker ett antagande av förslaget till ny dagvattenstrategi som ersätter nuvarande dagvattenstrategi och dagvattenpolicy. Även Miljö- och stadsbyggnadsnämnden yttrar sig positivt över förslaget till ny dagvattenstrategi som bedöms vara väl genomarbetad och förankrad i samtliga påverkade processer. Nämnden instämmer även i de fem strategiska inriktningarna som anses ligga i linje med nämndens mål om ”attraktiva livsmiljöer i hela Nacka” samt det lokala miljömålet ”rent vatten”.

Nacka vatten och avfall AB:s synpunkter

Nacka vatten och avfall AB har, vid styrelsemöte 27 september 2017, tillstyrkt ett beslut om ny dagvattenstrategi.

Ekonomiska konsekvenser

En mer hållbar dagvattenhantering är mer kostsam att planera och bygga ut och underhålla vilket kommer att kräva ökade resurser för ändamålet. Samtidigt kan en utbyggnad av mer ”gröna” lösningar bidra till att skapa värdefulla kvaliteter i det offentliga rummet som ger mervärde för andra aspekter än enbart som dagvattenhantering såsom träd som tar emot dagvatten i växtbäddarna. Dessa mervärden är svåra att kvantifiera ekonomiskt och är beroende av var och hur de genomförs. Exempel på sådana mervärden kan vara olika ekosystemtjänster som klimatreglering och den estetiska upplevelsen samt en biologisk mångfald i den bebyggda staden. Detta kan i förlängningen bidra till mer välmående medborgare och därmed ge positiva ekonomiska konsekvenser.

Risken med att inte göra den långsiktiga förbättringen av miljön som lagstiftningen kräver är att kommunen kan föreläggas med viten. Samtidigt kan det bli svårare att planera för ny bebyggelse om lagkraven inte efterlevs. Stadsbyggnadsprojekten kan då fördröjas och

innehållet påverkas så att målen för utbyggnaden inte nås. Vid framtida eventuella översvämningar kan även kommunen komma att ställa till svar för de skador som kan uppstå på främst byggnader.

Konsekvenser för barn

Barn kommer att påverkas positivt av detta förslag i det hänseende att det bidrar till att en grön infrastruktur byggs in i staden och att kommunen får en hållbarare dagvattenhantering. Det kommer att leda till en godare och mer trivsamt livsmiljö samt en minskad föroreningsbelastning på våra sjöar och hav. Vilket ger förutsättningar för framtida generationer att leva och må bra i staden.

Bilagor

Bilaga 1	Dagvattenstrategi
Bilaga 2	Dagvattenpolicy KFKS 2009/234-04
Bilaga 3	Dagvattenstrategi jan 2008
Bilaga 4	NVOA Protokoll styrelsemöte 3 2017
Bilaga 5	NTN remissvar 180130
Bilaga 6	MSN remissvar 180131
Bilaga 7	MSN protokollsanteckning 180131

Dag Björklund
Trafik- och fastighetsdirektör
Stadsledningskontoret

Jonas Wenström
Dagvattenstrateg
Nacka vatten och avfall AB